

ramağa yol açtığını ve belli bir hızın altında bir ağırlıkla okunan eserlerin iyi kavranmadığı kanaatini ortaya koymuştur. Kısaca diyebiliriz ki, bugün hızlı okumak ve hızlı okuyarak anlamağa alışmak zorunda olduğumuzu kimse inkâr edemez. Bu bakımdan eski yazının yeni yazıya üstünlüğü su götürmez bir gerçektir.

Sayın F. R. Atay her fırsatta eski yazıdan «sağ yazı» diye söz eder ve bu «sağ yazı» deyimini bir yergi olarak kullanır: sanki sağdan sola yazma bir kusur, ilkellik veya gerilikmiş gibi... Bilmiyorlar her halde... Ben kendilerine söyleyeyim: Hristiyan dünyasının soldan sağa yazıp okuması herhangi sağlam bir temele dayanmamaktadır. ve sadece bir gelenek işidir, yalnız tabiata aykırı bir gelenek... Bu tabiata aykırı geleneğin nasıl olup da kurulup yerleştiğini kimse bilmiyor. Bilinen bir şey varsa o da, sağdan sola hareketin göz kaslarına ve gözlere her bakıma daha uygun olduğu, gözlerin sağdan sola daha rahatlık ve kolaylıkla hareket edebildiğidir. Bu bakımdan, sayın Atay eski yazıyı yereyim derken bilmeden onun için övgü olabilecek bir deyim kullanmaktadır.

Eski yazının Türkçe kelimeleri yazmada yetersiz bir yazı sistemi olduğunu söyleyenler, bu arada benim tanıdıklarım da vardır. Ben eski yazıyı kendimi bu konuda yetki sayacak ölçüde iyi biliyorum. Eski yazıyı iyi bilip kendilerini yetkili sayanların bilim temeline dayanarak ilmi ölçüler içinde ortaya koyacakları görüşleri bizi minnettar bırakacaktır. Böylelikle iki yazının değerlerini terazinin kefelerine koyup daha iyi tartabileceğiz belki.

Garb ülkelerinde ve bizde din dersleri

Hayrettin
GÜLDİKEN

HER ALMAN AİLESİ ÇOCUĞUNA
3 YAŞINA KADAR DİNİ TELKİN
VE AHLÂK KAİDELERİ ÖĞRETİR..
3 YAŞINDAN SONRA DA BU BİLGİLERİ
KUVVETLENDİRMEK İÇİN
YUVALARA GÖNDERİR, ÇOCUK
LİSE TAHSİLİNİ TAMAMLAYINCA-
YA KADAR 1692 SAAT DİN DERSİ
GÖRMÜŞ OLUR. TÜRKİYE'DE İSE
İLK VE ORTA OKULLARDA GÖRÜ-
LEN DİN DERSLERİNİN TOPLAMI
192 SAATTİR.

ON 6 ay içinde en çok konuşulan ve günlük gazete ve dergilerde konu olan, hiç şüphesiz liselere konması düşünülen Din Dersi meselesidir. Hükûmet dahi bu konuyu ele almak zorunda kalmıştır. Buna tek sebep halkın bunu istemesidir. Dost, düşman, sağcısı, solcusu, bu konu

ile ilgili röportaj yaptılar, muhtelif yazı yazdılar, fikirler yürüttüler, özel olarak okullarımızda lüzumu kadar Din Dersi verilmediği kanaati herkeste mevcuttur. Bir çokları Din Dersi mevzuunda aleyhte yazdılar. Bunların kanaatlerine göre Din Derslerine lüzum yoktur. Bu zavallılara bu hususta sebep sorulsa, esaslı bir mesnet gösteremiyorlar. Bunlar münevver diye geçindikleri halde Avrupadaki ileri ülkelerin okullarında okutulan Din Derslerinin miktarından bîhaberdirlere. Bu hususta fazla bilgileri olmadığı halde araştırmak lüzumunu hissetmezler. Dikkat edilirse Din Dersleri okutulması aleyhinde bulunanlar, dinin aleyhinde ve lüzumsuzluğuna kanidirlere. Bunlar yalnız İslâmiyetin aleyhinde buldukları gibi, başka bir din ile alâkaları da yok. Bunlar ne kiliseye ne de havraya gider. Bunlar semavî dinlere inanmazlar. İnanışları tek şey ceplerine hitap eden siyasi dinlerdir. Uzağa gitmeğe

hacet yok. İstanbuldaki ekalliyet okullarını incelemeleri zannedirim kâfidir. Bu okulların hemen hepsinin bünyesinde kilise ve papaz teşkilâtı vardır.

20 nci yüzyıldaki dünyamızın öncülüğünü yapan ülkelerde özellikle kısa zamanda hamleler yapıp «mûcizeler yaratan» Almanyadaki öğretim sisteminin Din Derslerine verdiği önemi rakkamla belirtelim de bunun aleyhinde bulunanları belki ikaz etmiş oluruz.

17 Nisan tarihli Son Havadis gazetesinin (fikir meydanı) sütündeki yazımda Almanyadaki ailelerin çocuklarını ne şekilde yetiştirdiklerini ve din eğitimi üzerinde fazla titiz olduklarını izah etmiştim. Hemen her Alman ailesi evde çocuğuna 3 yaşına kadar dîni telkin ve ahlâk kâidelerini öğretmeğe çalışır, 3 yaşından sonra evde öğrendiklerini daha da kuvvetlendirmek için (KINDERGARTEN) denilen çocuk yuvalarına gönderirler, 6 yaşına kadar çocuğu akşama kadar basit dîni bilgiler ile ahlâki hikâyeler, ilâhîler öğretilir. 6 yaşından sonra ilk ve orta okulda haftada 3 saat nazari ve bir saat da kilisede ameli olmak üzere 4 saat Din Dersi görmeğe mecbur tutulurlar. Bizdeki gibi ihtiyari değildir. Çocuk ilk okuldan mezun olduğu vakit 720 saat Din Dersi görmüş olur. Lise tahsilini bitirdiği vakit 972 saat Din Dersi daha gördüğüne göre böylece 1692 saat Din Dersi görmüş olur.

Türkiyedeki İlk ve Orta Okul dahil topu topu (192) saat Din Dersi gösterilir. Bu da ihtiyari olduğundan bazı ileri fikirli olduklarını söyleyen aileler bunu dahi mecburî olmadığı için çocuklarını okutmazlar.

192 saatlik Din Dersi çok gülünç bir rakam olduğu muhakkaktır. Bilhassa İslâm dîni ise, değil 192 saat 1692 saat bile az gelir.

Şimdiye kadar tahsiline devam eden bir Alman gencinin durumunu inceledik. Şayet İlk Okuldan sonra tahsiline devam etmeyecekse o zaman bir mesleğe intisap etmesi icabeder. Çocuk İlk Okulu bitirdiği vakit yaşı 14 olduğundan 18 yaşına kadar arzu ettiği bir meslek sahibi olması için meslek kursuna katılması şarttır. Bu kurslarda haftada bir gün eğitim ve öğretim görürler. Bunun yanı sıra da bir saat Din Dersini ihmal etmezler. Diğer günlerde mesleği ile ilgili işlerle çalışıp hayatını kazanır.

Böylece üç yıl meslek kursları esnasında 108 saatlık bir Din Dersi görmekte 18 yaşına kadar cem'an 1548 saat Din Dersi görmüş olur.

Almanyada İlk Okulu bitirmiş bir gencin, tahsiline devam etmesi veya etmemesi halinde, ister çöpcü, esnaf, sanatkâr, çiftçi olsun, ister lise mezunu olsun 1700 saat civarında Din Dersi görmeğe mecburdur. Böylece her çeşit meslek sahibi insanlar terbiyeli ahlâklî ve cemiyete yararlı kişiler niteliğini taşır. «ALMAN MUCİZESİ» işte bu noktada toplanıyor.

GELELİM bizim eğitim sistemimizdeki duruma :

Yukarıdaki rakkamlarını verdiğimiz Din Dersleri, Din Adamı yetiştiren İmam-Hatip Okullarında dahi okutulmuyor. İlk Okul dahil İmam-Hatip Okullarında bir öğrenci 18 yaşına kadar 1548 saat Din Dersi gösterilirken, aynı süre içinde bizde bir genç 197 saat Din Dersi görüyor. Bunun nedenlerinin doğurduğu sonuç; öğretim ve eğitimde gelişmiş kentlerin, dîne ve ahlâka verdikleri önemi gösterir. 1548 saatin yanında 192 saat Din Dersi olsa olsa İslâm Dîni ile alay etmek olur. Yoksa Din Dersi olmaz.

Bundan başka Almanyada Din Dersine yardımcı olabilmek amacıyla hristiyan dîni için lüzumlu olan klâsik kültürü de ihtiva eden Lâtince ve Yunanca da son sınıf öğrencilerine okutulur. Bunlar da 300 saat kadar tutar. Bu iki lisan sırf klâsik kültürü ve Din Dersini daha iyi aşılacak içindir.

Bu rakkamlardan sonra acaba bizim yetiştirdiklerimiz bu gün, dînine sadık değilse ve cemiyetimiz bir ahlâk buhranı geçiriyorsa bunun sorumluluğunu nerede ve kimde aramalıyız. Çocuklara ailesi veya öğretmeni tarafından bu din (çöl dîni) ve Kur'an-ı Kerim'e de bu da (çöl kanunu) şeklinde gösterilmişse suç kimdedir?

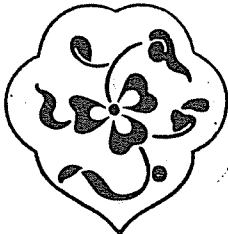
Avrupadaki her yaştaki insanın girebileceği sinema ve tiyatrolar ayrılmıştır. Yaş belgesini gösterebilen çocuk yaşı ile mütenasip olabilecek her yere girebilir. Bu memleketlerde neşriyat işi de sıkı sansüre bağlıdır. Bizim ülkedeki gibi başı boş bırakılmış bir ülke gösteremezsiniz. Bilhassa millî gelenek ve tarihe âit neşriyat (millî kahraman ve devlet adamları hakkında) çok titiz durulur. Bizde bir keşme-keşlik gidiyor. Bir kısım neşriyat sahipleri

bilmem hangi şâir ve devlet adamını göklere çıkarırlarken onun yanı başında bir başka neşriyatta aynı adam için vesikalar ibraz ederek vatan haini olarak göstermeğe çalışırlar.

Şunu hemen itiraf etmeliyiz ki, veliler de çocukları ile gerekli şekilde alâkadar olmuyorlar. Hangi ana veya baba çocuğu eve geç geldiğinde geç kalmışlığındaki nedenleri araştırıyor ve gerekli tedbirleri alıyor? Bunu maalesef ailelerin yüzde doksanı yapmıyorlar. Çocuğun dolabı, çantası ve cepleri kontrol edilmiyor. Kendi dertleri içinde kaybolmuş bir âile çocuğa itimat etmekle çocuğun her türlü ahlâk dışı hareketlerde bulunmasını sağlamaktan ileri gidemiyor. Kendi problemlerine kendisinin cevap vermesi ile serbest bırakılmış çocuk okulda öğretmene teslim ediliyor. Bu durum öğretmen için de çocuk için de haksızlık olmaz mı?

SONUÇ olarak belirtmeliyiz ki, Ülkemizde bir ahlâk buhranı mevcuttur ve ayrıca bir illet halini almıştır. Bu illet veba ve kolera mikrobundan da korkunçtur. Ancak hastalığı kimse tedavi etmeğe yanaşmıyor. Bu bir milli davadır ve ordusu ile maarifi ile hatta adliyesi ile elele verip bu illeti tedaviye çalışmalıdır. Okullarımıza hiç değilse garp ülkeleri kadar Din Dersi okutabilsek lâikliğe de aykırı olmaz. Zira bu lâiklik illeti de onlardan bize geldi. Böylece garpli dostlarımız da gücenmiş olmazlar.

Rahmetli üstad İsmail Hâmi Danişmend'in (Garp İlminin Kur'an-ı Kerim Hayranlığı) adlı eserinde dokunduğumuz konulara en güzel cevaplar verilmektedir. Buradaki gerçek ifade (İslâmiyeti Türklük, Türklüğü de İslâmiyet yaşatmıştır) şeklinde anlatılmıştır. Bu kitap okunulduğunda bir çok tarihî gerçekleri öğrenmek mümkündür. Okullarımızda okutulacak Din Dersleri ne şekilde ve kimler tarafından okutulması başlı başına bir mevzudur. Bundan sonra bu konuya değinmek icap edecektir.

Seherde Duâ

Vuslat aşkıyla yanıp ümit bağlamak sana,
Makus hayat çığrında beklemek o müjdeni.
Duymak için geldiğim şu muamma cihana,
«Yok»ta «Var»ını duyup tebçil eylemek seni...

Uzun minarelerde senin adımı duyup,
Fersûde elbisemle hergün kasrına vardım.
Fâtiha'yı İhlâs'ı doğru yanlış okuyup,
Himmetine sığınıp, affımıza yalvardım...

Suda, kuşta, rüzgârda varlığını duyunca,
Çılgınca: «İşte buldum, buldum» diye sevinip,
Kapıp bağıma bassam hayatımın boyunca,
Saklasam «Sevdiğime erdim.» diye övünüp...

Bir şekil verememek o muazzez adına,
Hayaller zincirinde ve rüyada uğraşıp.
Derviş olsam kanamam, sebilinin tadına,
Erimek varlığında hilkat sırrını aşıp...

Kanlı dudaklarıma ismini derman edip,
Felce mahkûm ruhumu yusam Nar'ı Beyza'nda.
Hayat iksiri içip beyti hüdaya gidip,
Gözyaşları akıtsam lütfen olur mu Hüda?

Ve tövbeyle yoluna düşsem, herdem dolaşsam,
Dönsem kendi kalbime, yaşasam şu ağdımı...
Mâsivâ'dan sıyrılıp varlığına ulaşsam,
Temizler misin Rab'bım şu kirlenen adımları?

MUHSİN İLYAS
SUBAŞI